

Útlánsfrágreiðing 30. september 2012/Udlánsredegørelse 30. september 2012

Denne redegørelse er udarbejdet med baggrund i, at Suðuroyar Sparikassi har modtaget 10,3 mio. kr. i hybridkernekapital fra den danske stat. Redegørelsen tager udgangspunkt i bestemmelserne, jf. Bekendtgørelse af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter § 8, stk. 2, 2. Bekendtgørelsen pålægger et kreditinstitut, som har modtaget hybridkernekapital fra den danske stat, hvert halve år at offentliggøre en redegørelse om udviklingen i instituttets udlån.

Redegørelsen er offentliggjort på Suðuroyar Sparikassis hjemmeside den 28. september 2012.

Den økonomiske udvikling det seneste halve år

I januar 2012 gennemførte landsstyret en skattereform, hvor man hævede bundfradraget og sænkede marginalsatten for indkomster over 250.000 kr. Skattereformen blev delvist finansieret via en beskatning af pensioner ved indbetaling. Skattereformen gav en skattelettelse på op til 5.000 kr. pr mrd. Privatbilsalget er i første halvår af 2012 steget med 23 %, mens salget af vebiler er steget med 48 %.

Arbejdsløsheden er faldet fra 6,4 % i 2011 til 5,4 % i 2012. Både den færøske eksport ekskl. skibe og fly og den færøske import ekskl. skibe og fly er steget i de første fem måneder af 2012 sammenlignet med 2011. Stigningen er henholdsvis 10 % for eksporten og 7 % for importen. Handelsbalancen uden skibe og fly udviser et mindre underskud for de første fem måneder af 2012. Befolkningstallet er dog faldet med 0,4 % fra 48.671 til 48.459 for de første seks måneder af 2012 sammenlignet med de første seks måneder af 2011.

Usikkerheden er stor i den færøske økonomi, men økonomien begynder at udvise meget positive tendenser. Udsigterne for Suderø er særdeles positive med i gangtagen af nye pelagiske fiskefabrik, udsigterne til kulturhuset Saltsiloen og 50 meter svømmehal. På den negative side er dog, at bankerne fortsat har forholdsvis store nedskrivninger.

Det færøske makreleventyr har haft en positiv indvirkning for flere rederier i løbet af 2012. EU Kommissionen truer færingerne med sanktioner, idet der mangler en aftale omkring makrelfiskeriet.

De samlede forventninger til den færøske økonomi er fortsat en vækst på 3 procent i løbende priser i 2012 og 2013.

Udviklingen i importen og især handlen med biler peger i retningen af, at folk igen begynder at have mere tillid til en positiv økonomisk udvikling, og så småt igen tør at sætte mere gang i privatforbruget. Udviklingen er også understøttet af den gennemførte skattereform.

Skatte og afgiftsindtægter er steget fra 2.009 tkr. til 2.095 tkr. for jan-aug 2012 i forhold til jan-aug 2011. Det svarer til en stigning på 4 % i skatte- og afgiftsindtægter, mens A-indkomsten i samme periode er steget fra 5.460 tkr. til 5.696 tkr. Dette svarer til 4% i indkomst niveauerne på Færøerne.

Budgetunderskud i den offentlige sektor er dog stadigvæk forholdsvis stort. Det offentlige budget har gennem flere år udvist et underskud. Underskuddet øger forventningerne til stigende skatter og en reduktion i det offentlige forbrug. De færøske politikere har dog en målsætning om, at underskuddet er borte i 2016.

De spæde tegn på forbedringer i økonomien er positivt set i forhold til kundernes kreditværdighed, idet det er udtryk for øget aktivitet i samfundet gennem øget forbrug og faldende sandsynlighed for arbejdsløshed.

Skattereformen har en positiv effekt på mange kunders rådighedsbeløb, og dermed deres muligheder for at overholde deres forpligtelser over for pengeinstitutterne.

Underskuddet i den offentlige sektor trækker dog i modsat retning, idet det øger forventningerne til øgede skatter og mindre omfordeling. Den effekt vil få en negativ indflydelse på kundernes rådighedsbeløb og på aktiviteten i samfundet. Den negative effekt er dog dæmpet, idet fremrykningen af pensionsbeskatning øger skatteindtægterne på den korte bane, men reducerer dem på den lange.

Den økonomiske situation har haft en negativ indvirkning på kundernes låneefterspørgsel. Sparekassen oplever dog, at kunderne gennem det seneste halve år igen er begyndt at efterspørge lån til større økonomiske dispositioner sammenlignet med tidligere år. Sparekassen har gennem det seneste halve år haft en fremgang i sine udlån på 2 %.

Kreditpolitik mv.

Kreditpolitikken er senest ajourført i januar måned 2012, men er i sin væsentlighed uændret siden seneste revision i juni 2008.

Kreditpolitikken er i tråd med sparekassens vision om at være Færøernes trygge, kompetente og hyggeligste privatkundebank.

Drivkraften bag sparekassens kreditpolitik er, at sparekassens ansatte kender deres kunder godt, og at de er dygtige og kompetente ”kredithåndværkere”. Sparekassens ansatte skal være i stand til at analysere kundernes situation og lave gode grundige vurderinger af kundens vilje og evne til at tilbagebetale sit lån.

Kundernes vilje og evne til at kunne tilbagebetale lånet er den vigtigste forudsætning bag sparekassens kreditbevilling. Dernæst kommer sikkerheder til at begrænse sparekassens tabsrisiko yderligere.

Når sparekassen bevilliger lån og kreditter med løbetid over 5 år, kræves som hovedregel pant eller anden sikkerhed. Samme hovedregel er gældende for lån over 50.000 kr.

Sparekassens kunder er primært privatkunder, som er kernekunder i sparekassen. Sparekassens geografiske marked er afgrænset til det færøske område for udlånsaktivitet med særlig fokus på Suderø og Thorshavn.

Et godt og grundigt kendskab til kunderne samt gode analytiske kompetencer begrænser sparekassens tab. Dette medvirker til at sikre sparekassen en solid indtjening og en stærk relation til sine kunder.

Kreditpolitikken skal desuden være med til at sikre, at sparekassens omdømme, som et trygt sted, ikke kommer under anfægning, og at sparekassens eksistens aldrig bliver truet af dårlig kreditgivning.

Sparekassen afstår fra at være involveret i højt risikofyldte engagementer og brancher, selvom den forventede indtjening er høj, idet dette ikke er i tråd med visionen om at være tryg.

Sparekassen bruger altid forsigtige værdiansættelser af stillede sikkerheder, så sparekassen samlede beregnede tabsrisiko er konservativ vurderet.

Sparekassens betaling i form af renter for et kreditengagement skal altid afspejle den forventede risiko involveret i engagementet. Sparekassen skal dog i et engagement, hvor sparekassen ikke føler sig helt sikker på, at kunden kan klare sine forpligtelser, hellere afstå fra en forretning end at lave en potentiel dårlig forretning.

Dårlige forretninger medfører altid en forhøjet tabsrisiko, unødvendig ressourceanvendelse, samt en potentiel risiko for dårlig omtale.

Sparekassen følger løbende op på og overvåger sine engagementer tæt. Dette skyldes, at kreditrisikoen er den største risikofaktor i sparekassens forretningsmodel, og via en god overvågning og styring kan denne risiko begrænses.

Sparekassen indplacerer sine kunder i risiko- og forretningsomfangsgrupper ud fra kunde- og styrkeprofiler. Grupperne bruges i forbindelse med styringen af sparekassen.

Udviklingen i sparekassens udlånsrenter og udlån

Den gennemsnitlige udlånsrente til private er uændret gennem det seneste halve år, mens den for offentlige kunder og flere erhvervs-kunder har været faldende, idet de har en CIBOR relateret finansiering.

Sparekassens udlån er steget med 10,5 mio. kr. gennem det seneste halve år fra 477,4 mio. kr. til 487,9 mio. kr., hvilket svarer til 2,2 procent, jf. tabel 1.

Det stigende udlån på 2,2 procent er primært sket til erhverv med 8,2 mio. kr., jf. tabel 1. Der har gennem den seneste tid været en stigende efterspørgsel efter lån på grund af den økonomiske situation i det færøske samfund. Udlån til private er også steget dog kun med 1,7 mio. kr.

Udlån til nye kunder har samlet været på 9,6 mio. kr. jf. tabel 1. Den største vækst i nyudlån har generelt været til 1. prioritetshuslån med en vækst på 4,3 mio. kr.

Tabel 1: Oversigt over udlånsporteføljen fordelt på brancher.

	31. december 2012		30. juni 2012			Ændring Saldo mio. kr.
	Saldo, mio. kr.	Andel %	Saldo, mio. kr.	Andel %	Nye, mio. kr.	
Offentlige	11,1	2,3	11,7	2,4		0,6
Erhverv						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	8,4	1,8	10,5	2,2		2,1,
Industri og råstofudvikling	19,3	4,0	18,5	3,8		-0,8
Bygge- og anlægsvirksomhed	5,1	1,1	5,9	1,2		0,8
Handel	15,6	3,3	17,5	3,6	0,6	1,9
Transport, hoteller og restauranter	23,1	4,8	21,6	4,4		-1,5
Information og kommunikation	-	0,0	0,4	0,1	0,4	0,4
Finansiering og forsikring	9,6	2,0	12,8	2,6	2,0	3,2
Ejendomsmæglere og -administration	13,0	2,7	14,4	3,0	0,2	1,4
Øvrige erhverv	14,4	3,0	15,0	3,1	2,8	0,6
Erhvervskunder, i alt	108,5	22,8	116,7	23,9	3,2	8,2
Private						
1. prioritetsboliglån	306,7	64,2	302,9	62,1	4,3	-3,8
Andre boligprioriteter	20,4	4,3	38,2	7,8	0,0	17,8
Andre formål (fx S-lån, bil, båd, blanko, jordlån osv..)	30,7	6,4	18,4	3,8	2,1	-12,3
Private, i alt	357,8	74,9	359,5	73,7	6,4	1,7
I alt	477,4	100,0	487,9	100,0	9,6	10,5

Note: Nye kunder er defineret, som kunder, der er etableret i sparekassen gennem det seneste halve år. Yderligere er der sket en omgruppering af sektorkoderne.